

Zaak T-35/99

Keller SpA en Keller Meccanica SpA

tegen

Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Staatssteun — Ondernemingen in sector constructie van rollend spoorwagematerieel — Ondernemingen onder buitengewoon bewind — Steunmaatregelen van regio's Sicilië en Sardinië — Zachte leningen — Bestaande of nieuwe steunmaatregelen — Reikwijdte van beschikkingen tot goedkeuring van betrokken steunregelingen — Reddings- en herstructureringssteun voor ondernemingen in moeilijkheden — Kaderregeling van Commissie — Artikel 92 EG-Verdrag (thans artikel 87 EG) — Motiveringsplicht”

Arrest van het Gerecht (Tweede kamer — uitgebreid) van 30 januari 2002 II - 264

Samenvatting van het arrest

1. *Steunmaatregelen van de staten — Verbod — Afwijkingen — Beoordelingsvrijheid van Commissie — Mogelijkheid richtsnoeren vast te stellen — Rechterlijke toetsing — Grenzen*
[EG-Verdrag, art. 92, lid 3 (thans, na wijziging, art. 87, lid 3, EG)]

2. *Steunmaatregelen van de staten — Aantasting van mededinging — Steunmaatregelen voor herstructurering van onderneming in moeilijkheden — Herstructureringsplan dat herstel van levensvatbaarheid van onderneming niet garandeert*
[EG-Verdrag, art. 92, lid 1 (thans, na wijziging, art. 87, lid 1, EG)]
3. *Steunmaatregelen van de staten — Terugvordering van onwettige steun — Datum van ingang van rente — Vaststelling op datum waarop steun is uitgekeerd*
[EG-Verdrag, art. 93, lid 2 (thans, na wijziging, art. 88, lid 2, EG)]

1. Artikel 92, lid 3, van het Verdrag (thans, na wijziging, artikel 87, lid 3, EG) laat de Commissie een ruime beoordelingsvrijheid om in afwijking van het algemene verbod van lid 1 van dat artikel steunmaatregelen toe te staan, aangezien in die gevallen bij de vraag of een steunmaatregel van een staat al dan niet verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, problemen rijzen waarbij ingewikkelde economische feiten en omstandigheden in aanmerking moeten worden genomen en moeten worden afgewogen. De toetsing door de gemeenschapsrechter moet op dit punt dus beperkt blijven tot het onderzoek of de procedurevoorschriften en de motiveringsplicht in acht zijn genomen, de feiten materieel juist zijn, en of er geen sprake is van een kennelijk verkeerde beoordeling of misbruik van bevoegdheid. De gemeenschapsrechter behoort zijn beoordeling op economisch vlak dus niet in de plaats te stellen van die van de Commissie.

kaderregeling voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden, voorzover deze handelingen gedragsregels bevatten inzake de door haar te volgen praktijk en niet derogeren aan de normen van het Verdrag. In dit verband moet de gemeenschapsrechter nagaan of de eisen die de Commissie zichzelf heeft gesteld, zijn nageleefd.

(cf. punt 77)

De Commissie kan voor het gebruik van haar beoordelingsvrijheid zichzelf gedragsregels stellen door middel van de vaststelling van handelingen als de

2. De Commissie is niet verplicht de concrete gevolgen van de onwettige steun voor de mededinging en het handelsverkeer tussen de lidstaten aan te tonen. In artikel 92, lid 1, van het Verdrag (thans, na wijziging, artikel 87, lid 1, EG) wordt immers verklaard dat niet alleen steunmaatregelen die de mededinging „vervalslen”, maar ook degene die deze „dreigen te vervalslen”, onverenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt.

De constatering dat het herstelplan van een onderneming in moeilijkheden die staatssteun ontvangt, het herstel van de levensvatbaarheid van die onderneming niet rechtens genoegzaam garandeert, kan als zodanig het bestaan van althans potentiële verstoringen van de mededinging door de in geding zijnde steunmaatregelen aantonen.

(cf. punten 85-86)

3. In geval van terugvordering van onwetige steun kan de rente eerst gaan lopen op de datum dat de steunontvanger daadwerkelijk over het betrokken kapitaal kon beschikken. Deze regel dient aldus te worden uitgelegd dat de rente niet gaat lopen op de datum waarop van de steun werkelijk gebruik wordt gemaakt, maar op de datum van toekenning van de steun.

(cf. punten 107-108)